

Päätös

14.9.2021

VN/20190/2021
VN/20190/2021-MMM-2

Jakelussa mainituille

MMM; Maaseutuvaikutusten arvioinnin ohjeistusta valmistelevan työryhmän asettaminen

Maa- ja metsätalousministeriö on tänään asettanut lainsäädäntöhankkeiden maaseutuvaikutusten arvioinnin ohjeistusta valmistelevan työryhmän.

Työryhmän toimikausi on 15.9.2021 -31.12.2021

Työryhmän tavoitteena on varmistaa yhteiskunnallisten maaseutuvaikutusten huomioon ottaminen osana hallitusten esitysten valmistelua, laatia ohje maaseutuvaikutusten arvioinnista joko osaksi hallituksen esitysten vaikutusten vaikutusarviointiohjetta tai tehdä siitä oma erillinen ohjeensa ja lisätä maaseutuvaikutusten arviointiosaamista valtioneuvoston sisällä.

Työryhmän tehtävät:

- 1) suunnitella ja laatia ohje maaseutuvaikutusten arvioinnista joko osaksi hallitusten esitysten vaikutusten arviointiohjetta tai tehdä siitä oma erillinen ohjeensa,
- 2) suunnitella koulutussuunnitelma, jolla valtioneuvoston säädösvalmisteluun osallistuvat koulutetaan maaseutuvaikutusten arvioinnin laatimiseen; ja
- 3) työryhmän jäsenten tehtävänä on viestiä hallinnonaloillaan maaseutuvaikutusten arvioinnin ohjeistuksen valmistelun etenemisestä.

Tausta:

Olosuhteet Suomen eri osissa vaihtelevat merkittävästi luonnonmaantieteeseen, elinkeinorakenteeseen ja osin myös kulttuuriin liittyvistä syistä. Maaseutuvaikutusten arvioinnilla tehdään näkyväksi maaseudun erityispiirteitä ja tarpeita sekä päätöstenmaaseutuvaikutuksia. Maaseutuvaikutusten arviointi on työkalu ja prosessi, jonka käyttöä on edistetty kansallisessa maaseutupolitiikassa jo useiden vuosien ajan. Harvaan asuttujenalueiden parlamentaarinen työryhmä esitti vuonna 2019, että maaseutuvaikutusten arviointi tulee ottaa osaksi julkisen palvelulupauksen määrittelyä. Maaseutualueiden kehitykseen vaikuttavat samat yhteiskunnalliset muutos- ja uudistusprosessit kuin keskusalueisiin, mutta niiden vaikutusmekanismit voivat poiketa suuresti kaupunkiseuduista. Kansallisten ja globaalien muutosten kielteiset vaikutukset ilmenevät usein viiveellä ja erityisesti harvaanasutuilla ja vähäväkisillä maaseutualueilla

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Maa- ja metsätalousministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 30
00023 Valtioneuvosto

Hallituskatu 3 A
Helsinki

29 516 001
35 829 516 001

kirjaamo@mmm.fi

Maaseutututkimus, Finnish Journal of Rural Studies, vol 29, nro 1, 2021). Valtioneuvosto on suosittelut ministeriöille menetelmän käyttöä jo vuonna 2009 osana valtioneuvoston maaseutupoliittista selontekoa Maaseutu ja hyvinvoiva Suomi (2009, 37). Eduskunta on kirjelmässään (EK 7/2010vp, VNS 9/2009) edellyttänyt, että ”hallitus... ryhtyy toimenpiteisiin toimivamman yhteistyön luomiseksi eri hallinnonalojen viranomaisten välille saattaen samalla maaseutuvaikutusten arvioinnin ennakkotoimeksi kaikkeen sellaiseen kansalliseen päätöksentekoon, jolla on alueellisia vaikutuksia”.

Maa- ja metsätalousvaliokunta ”pitää tärkeänä, että maaseutu- ja aluevaikutusten arviointi lisätään selkeästi osaksi oikeusministeriön johdolla parhaillaan uudistettavaa vaikutusarviointiohjetta. Ohjeistuksessa ja säädösvalmistelijoiden koulutuksessa vaikutusarviointit ja niitä koskevat vaatimukset tulee myös selkeämmin kytkeä ja suhteuttaa hallituksen esityksen aihealueeseen, yhteiskunnalliseen merkitykseen ja vaikuttavuuteen” (MmVL 4/2021).

Maa- ja metsätalousvaliokunta on korostanut maaseutuvaikutusten arvioinnin käyttöä myös aikaisemmin. Vuonna 2018 valiokunta totesi, että ”aluepoliittista yleislakia, josta hallituksen esityksessä (HE 38/2018 vp) on kysymys, tarvitaan koko maan ja sen eri osien tasapainoiseksi kehittämiseksi. Valiokunta korostaa sitä, että maamme menestys edellyttää maan kaikkien alueiden vahvuuksien hyödyntämistä, tähän panostamista ja kehitysedellytysten kohtuullista tasaamista. Valiokunta pitää myös tärkeänä erilaisten aluetyyppien (kuten maaseutu, saaristo ja seutukaupungit) ominaispiirteiden huomioon ottamista uudistuksessa ja korostaa maaseutuvaikutusten arviointia toimeenpanossa ja seurannassa” (MmVL 8/2018)

Tulevan EU:n rahoituskauden valmistelussa myös EU:n komissio on painottanut maaseutuvaikutusten arviointia tiedonannossaan koskien yhteisen maatalouspolitiikan tulevaisuutta. Tiedonannossa todetaan, että komissio on sitoutunut edistämään maaseutuvaikutusten arvioinnin mekanismia, jolla asianomaisia politiikkoja tarkastellaan järjestelmällisesti ”maaseutulinsien” läpi arvioiden maaseutuyhteisöihin kohdistuvia mahdollisia vaikutuksia.

Lisäksi maaseutuvaikutukset ulottuvat useiden eri hallinnonalojen toimialueille ja siten niiden arviointi tulee tehtäväksi myös laajasti valtioneuvoston sisällä lainsäädäntöä valmisteltaessa.

Työryhmän kokoonpano:

Puheenjohtaja:

Sanna Sihvola, neuvotteleva virkamies, maa- ja metsätalousministeriö

Muut jäsenet:

Antonia Husberg, maaseutuylitarkastaja, maa- ja metsätalousministeriö

Markus Lounela, lainsäädäntöneuvos, maa- ja metsätalousministeriö

Timo-Ville Nieminen, lainsäädäntöneuvos, maa- ja metsätalousministeriö

Anne Vainio, erityisasiantuntija, maa- ja metsätalousministeriö

Tuomas Lihl, erityisasiantuntija, oikeusministeriö

Jyri Inha, lainsäädäntöneuvos, valtiovarainministeriö

Hanna-Mari Kuhmonen, erityisasiantuntija, työ- ja elinkeinoministeriö,

Johanna Alatalo, neuvotteleva virkamies, sosiaali- ja terveysministeriö

Pysyvät asiantuntijat:

Hilkka Vihinen, tutkimusprofessori, Luonnonvarakeskus

Olli Voutilainen, erikoistutkija, Luonnonvarakeskus

Sihteeri:

Laura Latvakoski, asiantuntija, maa- ja metsätalousministeriö

Kansliapäällikkö

Jaana Husu-Kallio

Vanhempi hallitussihteeri

Jukka Mirvo

Jakelu   työryhmän jäsenet, asiantuntijat ja sihteerit
ministeri Lepän erityisavustajat